

શ્રી શત્રુંજય - મુક્તિ સમ્યગ્જ્ઞાન અભ્યાસક્રમ

તૃતીય વર્ષ અભ્યાસક્રમ-૩

ઓગસ્ટ - ૨૦ 23

ગુણાંક ૧૦૦

પ્રશ્ન પત્ર

સુચના (૧) નામ અને એનરોલમેન્ટ નંબર વિનાનો પેપર રદ કરવામાં આવશે. (૨) લાલ પેનનો ઉપયોગ કરવો નહીં. (૩) જવાબ પેપર માંજ ખાના માં જવાબ લખવાનો છે સાથે બીજો પેપર જોડવાનો નથી. (૪) ન સમજાય એવા અક્ષરોવાળા જવાબ તપાસવામાં આવશે નહીં. (૫) જવાબ પત્ર દરેક મહિનાની તા. ૫ થી તા. ૨૫ સુધીમાં મોકલાવાના રહેશે. આગળ-પાછળ આવેલા પેપર તપાસવામાં આવશે નહીં. (૬) બધા જવાબો અભ્યાસક્રમના આધારે જ લખવાના છે. (૭) જે મહિના ના પ્રશ્ન પત્ર છે તે પછી ના મહિના ની ૨૫ તા. સુધી તમારા ગુણાંક તેમજ સાચા ઉત્તર ઇન્ટરનેટ ઉપર આપવા માં આવશે એના પછી આવેલા ઉત્તરપત્ર સ્વીકારશે નહીં. તેમજ એના માટે ફોન ઉપર જવાબ આપવા માં આવશે નહીં. (૮) ઉત્તર પત્ર માં અભ્યાસક્રમ નું નંબર લખવું જરૂરી છે.

પ્રશ્ન-૧ ખાલી જગ્યા પૂરો

૨૦

૧. જીવના તીવ્ર ઉદય માં પ્રમાદ યુક્ત થાય છે.
૨. નરકગતિ માં સંજ્ઞા વિશેષ થી હોય છે.
૩. સાધુ ને વિધિપૂર્વક આહાર ગ્રહણ કરવાની વાત કહી છે આજ વિધિ ના નામ થી પ્રસિદ્ધ છે.
૪. પાર્શ્વનાથ પ્રભુ ઉપર જેવા એ ઊપસર્ગ કર્યું છતાં પણ પ્રભુ ધ્યાન થી ચલાયમાન થયા ન હતા.
૫. ઉત્કૃષ્ટ દેશવિરતિધર નો ત્યાગી હોય.
૬. માતા નો મોહ ઉતરી જાય તે માટે પુત્રે નિરંતર શુરુ કર્યું.
૭. છ આવશ્યક બાર વ્રત, પ્રતિમા વિગેરે આલંબને જીવ માં આગળ વધે છે.
૮. શ્રાવકે હમેશા ની ભાવના ભાવવી જોઈએ.
૯. સર્વ જીવો ના સતત બદલાતા હોય છે.
૧૦. નમિઉણ સ્તોત્ર ના મધ્યમાંના મંત્ર ને જે જાણે છે તે પાશ્વપ્રભુનું કરે છે.
૧૧. વિકુર્વેલા કોઈ પણ પદાર્થ કાળ પૂરો થયા પહેલા પણ બુદ્ધિ પૂર્વક કરી શકાય છે.
૧૨. શ્રાવક અને સાધુ બન્ને માટે નો વિચાર સમાન જ છે.
૧૩. સાધુ માટે તેમજ પોતા ના માટે એમ બન્ને માટે આહાર બનાવે તે કહેવાય.
૧૪. તત્ત્વ અને ધર્મ જાણ્યા પછી ગુણસ્થાને હિંસા, અસત્ય, ચોરી આદિ પ્રવૃત્તિ મંદ બની જાય છે.
૧૫. ઓછો કુર પરિણામી છે.
૧૬. પૂર્વ ભવ ના મિત્ર દેવે પ્રસન્ન થઈ ને વજ્રવામી ને આપી.
૧૭. જિનભક્તિ થી એ તીર્થંકર નામ કર્મ ઉપાર્જન કર્યું છે.
૧૮. અપ્કાય ના આકારે હોય છે.
૧૯. બાળક ને ધવરાવતી સ્ત્રી ના હાથ થી આહાર ગ્રહણ કરે તો લાગે.
૨૦. જિનભક્તિ સાથે જ ગુરુભક્તિ પણ જીવના હૃદય માં વસેલી હોય છે.

પ્રશ્ન-૨ એક જ શબ્દમાં જવાબ આપો.

૧૫

૧. હિંસા, અસત્ય, ચોરી આદિ માં કયા જીવ ને આનંદ આવે ?
૨. શ્રી માનતુંગ આચાર્ય ના ઇષ્ટદેવ કોણ છે ?
૩. કોના માં ઉત્તર વૈક્રિય ની રચના અને વિલય બન્ને થઈ જાય છે ?
૪. કયા નગર ના શ્રાવક ના ઘરે લક્ષ મુલ્યવાળા ચોખા રાંધ્યા હતા ?
૫. કાચા દુધ, દહી કે છાસ સાથે કોણ ખાવાં થી શું થાય ?
૬. ચોથા ગુણસ્થાને રહેલા અવ્રતી ના અંતર માં શું વસેલી હોય છે ?
૭. જ્યોતિષચક્ર ના દેવો ને કઈ લેશ્યા હોય છે ?
૮. શ્રી પાર્શ્વનાથ પ્રભુ નું નામ કોના સમાન છે ?
૯. ઉકળેલા પાણી માં ઓસાવી ને સુકાવેલા તલ, ટોપરા મોં શું નથી થતી ?
૧૦. દેશ ઉણા પૂર્વ કોડ વરસ ની સ્થિતિ કયા ગુણસ્થાન ની હોય છે ?
૧૧. વધુશાંત પરિણામી કઈ લેશ્યા હોય છે ?
૧૨. કયા શ્રેષ્ઠી ની કન્યાએ વજ્રવામી સાથે પરણવા નો નિર્ણય કર્યો ?
૧૩. હુંડક સંસ્થાન હોવા છતાં કોની આકૃતિ વિવિધ હોય છે ?
૧૪. કુમારપાળ રાજા આગાળ શું બની ને મુક્તિપદ ના ભોગી બનશે ?
૧૫. દૂત ની જેમ ગામ પરગામ સંદેશા આપી ને આહાર લે તે કયો દોષ ?

પ્રશ્ન-૩ નીચે આપેલા શબ્દોના અર્થ લખો.

૧૦

- ૧) શ્રાદ્ધ ૨) ઉચારં ૩) વાહી ૪) સન્ના ૫) બુબ્બુચ ૬) સુગમં ૭) જરસ ૮) જઝણાઉ ૯) ગાબળ
- ૧૦) ધર્મ્ય ૧૧) ઉક્કોસ ૧૨) રિકખ ૧૩) સંજઝાસુ ૧૪) મજઝાચે ૧૫) લેસા ૧૬) નેરધચા
- ૧૭) દેશોન ૧૮) ચઉરંસા ૧૯) જકખ ૨૦) ભત્તીએ

પ્રશ્ન-૪ જોડક જોડો (ફક્ત બી) નું નંબર લખો.

એ	બી	એ	બી
૧) મદ	૧) ઓઘ સંજ્ઞા	૬) પ્રામિત્ય	૬) સંવેગવન્ત
૨) અલ્પેચ્છુ	૨) પ્રતિમા	૭) આજ્ઞાવિચય	૭) દોષર
૩) દેવપિંડ	૩) કમઠાસુર	૮) પીળો વર્ણ	૮) વિકથા
૪) અપૂર્વ ભક્તિ	૪) તેજોલેશ્યા	૯) બાર વ્રત	૯) કર્મક્ષય
૫) ધરણેન્દ્ર	૫) વિપાક વિચય	૧૦) લોક સંજ્ઞા	૧૦) પ્રાભૃતિક

૧૦

પ્રશ્ન-૫ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ સંખ્યામાં લખો.

૧. પ્રમાદ કેટલા પ્રકાર ના છે ?
૨. દેશવિરતી ગુણસ્થાનકે કેટલી પ્રકૃતિ ઉદિરણા માં હોય છે ?
૩. નમિઉણ સ્તોત્ર માં કેટલા અક્ષર નો પ્રભાવશાલી મંત્ર છે ?
૪. સાધુ સાધ્વી શ્રાવક શ્રાવિકા ને કેટલી વસ્તુઓ ક્યારે પણ લેવી કલ્પે નહીં ?
૫. મધ્યમ દેશવિરતીઘર શ્રાવક કેટલા કર્તવ્યની આરાધના કરનાર હોય છે ?
૬. એકેન્દ્રિય માં કેટલા દંડક આવે ?
૭. ગૌચરી ના કુલ દોષ કેટલા ?
૮. સુનન્દા ના પુત્રે કેટલા માસ રુદન કર્યું ?
૯. અવિરતિ સમ્યગ્દૃષ્ટિ ગુણસ્થાનકે કેટલી પ્રકૃતિ બંધ માં હોય છે ?
૧૦. વિકલેન્દ્રિય ને કેટલી લેશ્યા હોય છે ?

પ્રશ્ન-૬ નીચેના વાક્યો સાચા (✓) છે કે ખોટા (×) તે જણાવો.

૧. જઘન્ય દેશવિરતીઘર નમસ્કાર મહામંત્ર નો આરાધક હોય છે.
૨. રીંગણા નું સમાવેશ અનન્તકાય માં થાય છે.
૩. સર્વવિરતી નો ઘાત કરનાર અપ્રત્યાખ્યાનીય કષાય છે.
૪. વજ્રવામી એ આકાશગામિની વિદ્યા થી હિમવંત પર્વતે જઈને શ્રીદેવીને એ વાત જણાવી.
૫. શ્રી પાર્શ્વના પ્રભુ નું આ સ્તવન કલાણ ની પરંપરાનાં મૂળ કારણ રુપ છે.
૬. અયોગ્ય વસ્તુ જે લેવી સાધુ ને કલ્પે નહીં તે ગ્રહણ કરે તો નિર્દોષ દોષ કહેવાય છે.
૭. પૌંચમા ગુણસ્થાનકે આર્ત અને રૌદ્રધ્યાન ની ગૌણતા હોય છે અને જઘન્ય એવું ધર્મધ્યાન હોય છે.
૮. નરક ગતિ માં ભય અને ક્રોધ સંજ્ઞા વિશેષ થી હોય છે.
૯. તેમના પ્રભાવ થી હમેશા સર્વ ઉપદ્રવો નાશ પામે છે.
૧૦. પહેલા ભયાનક દુકાળ ના અંતે શ્રી વજ્રવામીએ ૮૮ વર્ષ ની વયે પર્વત પર જઈ અણસારાવ્રત લીધું.

૧૦

પ્રશ્ન-૭ નીચેના વાક્ય કયા પાના પર છે તે પાના નંબર જણાવો.

૧. આ ભાવલેશ્યા ઉત્પન્ન થવાના કારણભૂત જે પુદ્ગલો છે તે દ્રવ્ય લેશ્યા છે.
૨. આપણા ઘરે મુનિરાજ ના પગલા થયા પણ આપણે લાભ ન લઈ શક્યા.
૩. જીવનના વિવિધ પ્રસંગો માં જ્યાં રૂચિ હોય ત્યાં એકાગ્રતા સંભવે છે.
૪. દેવ, મનુષ્ય તથા કિષ્કર ની રત્નીઓ વડે સ્તુતિ કરેલા છે. એવા શ્રી પાર્શ્વજિન ભ. જય પામો.
૫. આહાર મેળવવા માટે મંત્ર-તંત્રાદિકે દેવ, દેવી ની આરાધના કરે તે "વિદ્યાપિંડ દોષ" કહેવાય છે.
૬. કેવળજ્ઞાન રુપી ચક્ષુ થી જ્ઞાની ભગવંતોએ આપણ ને એમના આકાર જણાવ્યા.
૭. એ બાળકે પારણા માં રહી સાંભળી સાંભળી ને અગીઆરે અંગ ને કંઠસ્થ કરી લીધા.
૮. જો અંતમુહુર્ત થી વધારે અપ્રમાદ માં રહે તો સાતમા અપ્રમત સંયત ગુણસ્થાને જાય.
૯. પોતા ના પ્રમાદ માટે દુઃખ થયું અને અલ્પ આયુષ્ય છે એમ જણાયું.
૧૦. જો તમે શ્રાવક યોગ્ય આહાર બનાવો તો સાધુ ક્યારેય તમારા ઘરે થી ખાલી હાથે ન જાય.

૧૫

પ્રશ્ન-૮ તમારી ભાષામાં સમજાવો.

- ૧) અવિરતિ સમ્યગ્દૃષ્ટિ જીવ ના કૃત્યો જણાવો
- ૨) શ્રી પાર્શ્વનાથ પ્રભુ નું આશ્ચર્યકારી મહાત્મ્ય જણાવો.
- ૩) સંજ્ઞાદ્વાર સમજાવો.
- ૪) સાધુ અને શ્રાવક બન્ને થી સાચે લાગતા દોષો કેટલા છે ? એમાં થી ત્રણ દોષ સમજાવો.
- ૫) વજ્રવામી ને આકાશ ગામિની વિદ્યા ની પ્રાપ્તિ અને એનો કરેલો ઉપયોગ સમજાવો.

જવાબ પત્ર નીચે ના સરનામે મોકલશોજી

સૌ. કાશ્મીરાબેન વિનોદ લોડાયા

શાહ ગોવિન્દજી વીરમ ફેક્ટરી કમ્પાઉન્ડ, મોંટા રોડ, ઔરંગાબાદ - ૪૩૧ ૦૦૧
સાચા પરિણામ અને સાચા ઉત્તર માટે વેબ સાઈટ www.achalgach.com